

Sygnatura akt II Ca 1132/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Łomnicka
Sędziowie:	SO Izabela Fountoukidis (sprawozdawca) SR (del.) Ewa Krakowiak
Protokolant:	Krystyna Zakowicz

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2013r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. G.

przeciwko Skarbowi Państwa- Okręgowemu Inspektoratowi Służby Więziennej w K. i Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w N.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie

z dnia 24 stycznia 2013 r., sygnatura akt I C 1088/10/S

1. oddala apelację;
2. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w K. oraz Skarbu Państwa - Zakładu Karnego w N. kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;
3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie na rzecz adwokat K. K. kwotę 2214 zł (dwa tysiące dwieście czternaście złotych) brutto tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie oddalił powództwo wniesione przez B. G. przeciwko Skarbowi Państwa – Okręgowemu Inspektorowi Służby Więziennej w K. i Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w N. o zapłatę.

Jako bezsporne okoliczności Sąd przyjął, iż powód B. G. został przyjęty do Zakładu Karnego w N. w dniu 18 marca 2009 roku. Przed osadzeniem w Zakładzie Karnym w N. B. G. miał usunięte wszystkie zęby. W dniu 22 lipca 2009 roku B. G. został zakwalifikowany przez stomatologa do oprotezowania jamy ustnej. W dniu 7 kwietnia 2010 roku został wyposażony w protezę szczęki i żuchwy.

W pozostałym zakresie Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone dokumenty oraz opinie biegłych, iż po zgośnieniu B. G. w gabinecie stomatologicznym Zakładu Karnego w N. lekarz stomatolog pobrał odcisk szczęki górnej i dolnej w celu wykonania protezy. Przed pobraniem odcisku protezy lekarz sprawdził stan jamy ustnej powoda. Po odbiór protezy B. G. zgłosił się w kwietniu 2010 roku. Opóźnienie było spowodowane odbywaniem przerwy. Górna proteza wymaga dopasowania. Kilka dni po założeniu protezy powód odczuwał bóle głowy i lewej połowy twarzy. Zdjęcie protezy i jej więcej nie zostało wykonane. W okresie pobytu B. G. w Zakładzie Karnym w N. podjęto u niego właściwe leczenie stomatologiczne, polegające na wykonaniu protez żubowych. Lekarze leczący powoda nie dopuścili się błędów i zaniedbań. Silne dolegliwości bólowe, jakie wystąpiły u powoda niemal bezpośrednio po oddaniu protez wynikały z ucisku protezy górnej na dziąsła. Powód do korekty protez pomimo zalecenia lekarza nie zgłosił się. Zgłosił się dopiero po upływie dwóch tygodni bez protez. Przeprowadzono szereg badań specjalistycznych. Powód z powodu silnego bólu policzka lewego sam przekłamał sobie policzek igłą. W związku ze stwierdzonym u powoda owrzodzeniem dziąsła górnego po stronie lewej w okolicy guza szczęki skierowano go do Poradni (...) Szkieletowej Szpitala (...) w K., gdzie w dniu 13 lipca 2010 roku pobrano wycinek ze zmiany na dziąsle, a badanie histopatologiczne wykazało owrzodzenie błony śluzowej, przewlekłe zapalenie zatok i rozrost nabłonka bez cech atypii. Owrzodzenie wygoiło się. Stwierdzono wówczas także zaburzenia czynnościowe stawów skroniowo - żuchwowych. Badanie rezonansem magnetycznym uwidoczniło niewielkie pogrubienie błony śluzowej zatok bocznych nosa sugerujące zmiany zapalne, nie stwierdzono zmian w obszarze guza szczęki.

Podawane przez powoda dolegliwości bólowe głowy, lewej połowy twarzy okolicy lewego ucha wynikają z zaburzeń czynnościowych stawów skroniowo - żuchwowych, które są następstwem bezzębności i braku protez żubowych. Powód utracił zęby dawno temu i nie użył protez, a więc z czasem zmiany w stawach skroniowo - żuchwowych nasiliły się. Ponadto na opisywane bóle mogą nakładać się bóle związane ze zmianami zapalnymi w zatokach szczękowych i rozpoznany przez neurologa nerwoból nerwu trójdzielnego lewego. Protezy żubowe oddane powodowi w dniu 7 kwietnia 2010 roku nie spowodowały uszkodzenia nerwu trójdzielnego. Wskazane jest u powoda wykonanie nowych protez żubowych, co rokuje ustąpieniem dolegliwości ze strony stawów skroniowo - żuchwowych. Powód nie stawiał się celem wykonania nowych protez w wyznaczonym terminie.

U powoda B. G. rozpoznano uszkodzenie nerwu trójdzielnego lewego, co narusza sprawność jego organizmu. Brak jest jednak związku pomiędzy wystąpieniem nerwobólu nerwu trójdzielnego a założeniem protez żubowych w Zakładzie Karnym w N..

Z powodu braku badań obrazowych mózgowia (MRI) nie ma możliwości pewnego postawienia rozpoznania co do przyczyny uszkodzenia nerwu trójdzielnego, najczęściej jest to konflikt naczyń - nerwowy w kącie mostowo - mózdkowym, rzadziej zmiany zapalne lub nowotworowe. Możliwe jest także, że jest to schorzenie samoistne, bez przyczyny zewnętrznej.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd uznał, iż roszczenie dochodzone niniejszym pozwem na podstawie art. 417 § 1 k. c. w zw. z art. 444 § 1 k. c. oraz art. 445 § 1 k. c. nie zasługuje na uwzględnienie. W ocenie Sądu zaofertowany materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, iż w czasie leczenia stomatologicznego powoda w zakładzie karnym

doszło do uszkodzenia ciała czy wywołania rozstroju zdrowia powoda. Ze sporządzonych opinii biegłych jednoznacznie natomiast wynika, iż podjęte u powoda leczenie było prawidłowe, zaś lekarz nie dopuścił się żadnych błędów medycznych. Występujące u powoda dolegliwości nie pozostają w związku z przeprowadzonym u powoda leczeniem stomatologicznym w warunkach więziennych. Występujące natomiast dolegliwości bólowe bezpośrednio po założeniu protez były typowym następstwem i nie świadczą o wadliwie podjętym leczeniu. W konsekwencji powództwo zostało oddalone, a o kosztach orzeciono w oparciu o art. 102 k. p. c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając wyrok w całości wnosząc o jego zmianę, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. Pełnomocnik powoda domagał się ponadto zasądzenia na swoją rzecz kosztów udzielonej i nieopłaconej pomocy prawnej powodowi z urzędu według norm przepisanych. Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił:

- naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 417 § 1 k. c. przez jego błędną wykładnię i zastosowanie poprzez błędne przyjęcie, że uraz powoda nie został spowodowany działaniami pozwanego,

- naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 445 § 1 k. c. przez jego błędną wykładnię i zastosowanie poprzez nieprzyznanie powodowi odpowiedniej sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

W uzasadnieniu apelacji powód podniósł między innymi, iż doznał uszczerbku na zdrowiu w wyniku błędnego leczenia stomatologicznego w Zakładzie Karnym w N.. Apelujący zauważył, że powód trafił do Zakładu Karnego w dniu 18 marca 2009 r. i dopiero na skutek założenia protezy szczęki i żuchwy zaczął odczuwać ból i skarżyć się na odrętwienie części twarzy. Wobec tego powód twierdził, iż jego dolegliwości zostały wywołane przez założenie protez zębowych.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Za całkowicie chybiony Sąd Odwoławczy uznał zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego tj. przepisu art. 417 § 1 k. c. oraz art. 445 k. c., albowiem Sąd I instancji nie dopuścił się błędu polegającego na wadliwej subsumcji tj. niezgodności między ustalonym stanem faktycznym, a hipotezą powołanych przepisów prawa. Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał podstawę prawną dochodzonego przez powoda roszczenia i w granicach powołanych przesłanek materialnoprawnych art. 417 § 1 k. c. dokonał wyczerpujących ustaleń faktycznych, dochodząc do wniosku, iż nie zostały spełnione przesłanki warunkujące odpowiedzialność strony pozwanej za skutki leczenia stomatologicznego powoda w Zakładzie Karnym. Powołane przez skarżącego zarzuty apelacyjne pomimo wyraźnego ich wyartykułowania w efekcie zmierzają do zakwestionowania ustaleń faktycznych, co ewentualnie mogłoby być wynikiem naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Powód podnosi bowiem w apelacji, iż dolegliwości bólowe, jakich doznaje do chwili obecnej są wynikiem założenia protezy zębowej, co spowodowało u niego uszczerbek na zdrowiu. Tymczasem w ocenie Sądu II instancji, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny, uwzględniając wszelkie okoliczności sprawy oraz odnosząc się do wszystkich zgromadzonych w niniejszej sprawie dowodów, które ocenił w sposób zgodny ze wskazaniami art. 233 § 1 k. p. c. Apelujący nie wskazuje jednocześnie, aby Sąd uchybił przepisowi art. 233 § 1 k. p. c. poprzez dokonanie ustaleń faktycznych w sposób sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego, regułami logiki, z naruszeniem wymagań dotyczących źródeł dowodzenia oraz bezstronności. W ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd Rejonowy wszechstronnie rozważył zebrany materiał dowodowy, szczegółowo wskazał, na podstawie których dowodów dokonał konkretnych ustaleń oraz wyjaśnił przyczyny, dla których oparł się na opiniach biegłych, uznając zarzuty podniesione względem nich za bezpodstawne.

Sąd Rejonowy rozpoznał sprawę w granicach podstawy faktycznej określonej przez powoda w pozwie przeprowadzając postępowanie dowodowe na okoliczność sposobu leczenia powoda w warunkach więziennych oraz dotychczasowego jego stanu zdrowia, a także istniejących z jego strony zaniedbań co do leczenia stomatologicznego.

Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, iż Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, znajdujących uzasadnienie w materiale zgromadzonym w sprawie wobec czego Sąd Okręgowy przyjął je za własne, albowiem mają one swe źródło w dowodach, które ocenione zostały zgodnie ze wszelkimi wskazaniem z art. 233 § 1 k.p.c. Z poczynionych ustaleń Sąd Rejonowy wyciągnął prawidłowe wnioski i poprawnie zinterpretował treść oraz znaczenie zastosowanych przepisów prawa materialnego. W niniejszej sprawie, z uwagi na zakres twierdzeń pozwu, istniała konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych sądowych, dysponujących wiedzą specjalistyczną, na okoliczność ustalenia prawidłowości zastosowanego leczenia stomatologicznego u powoda, przyczyn wystąpienia dolegliwości bólowych, obecnego jego stanu zdrowia, rokowań na przyszłość oraz związku między zakładaniem protezy, a wystąpieniem dolegliwości bólowych, wreszcie celem ustalenia, czy i w jaki sposób doszło do uszkodzenia nerwu trójdzielnego twarzy powoda. W toku postępowania sporządzone zostały dwie opinie przez biegłych, których treść jest jednoznaczna i kategoryczna, nie pozostawiając jakichkolwiek wątpliwości, że założenie protezy zębowej nie mogło skutkować powstaniem dolegliwości zdrowotnych i bólowych opisywanych przez powoda. Nie kwestionując odczuć bólowych u powoda biegła M. P. wprost stwierdziła, iż dolegliwości bólowe wynikają z zaburzeń czynnościowych stawów skroniowo – żuchwowych, które są najprawdopodobniej spowodowane faktem długotrwałego utrzymywania stanu bezzębia, z zaniechaniem użytkowania protezy oraz związane są ze zmianami zapalnymi w zatokach szczękowych i rozpoznany przez neurologa nerwobólem nerwu trójdzielnego lewego. Jednocześnie biegła zasugerowała wymianę protez zębowych na nowe, co rokuje ustąpieniem dolegliwości ze strony stawów skroniowo – żuchwowych. Powyższe konkluzje w pełni korespondują z wnioskami opinii biegłego neurochirurga, który z kolei jednoznacznie stwierdził brak związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy wystąpieniem nerwobólu nerwu trójdzielnego, a zakładaniem przez powoda protez. Wniosek ten jest niezależny od faktu prawidłowego dopasowania protezy. Apelacja powoda ogranicza się w istocie do podniesienia gołosłownych zarzutów co do ustaleń stanu faktycznego i polega na polemice z wnioskami końcowymi zawartymi w opiniach biegłych sądowych, którzy, co należy podkreślić, dysponują właściwymi kwalifikacjami i wiedzą specjalistyczną w badany zakresie. Powód nie wykazał żadnych powodów, dla których opinie biegłych nie mogą stanowić podstawy do dokonania ustaleń stanu faktycznego w sprawie, powołując się wyłącznie na jego własne, subiektywne odczucia, co tym samym nie mogły doprowadzić do podważenia zasadności zaskarżonego orzeczenia. Sąd Okręgowy w pełni aprobuje i podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności strony pozwanej, co uzasadniało oddalenie powództwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono jak w punkcie 2 sentencji na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c., zasądając od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1800 zł tytułem stawki wynagrodzenia jednego pełnomocnika, którego wysokość obliczono na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z §12 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Sąd Okręgowy uznał przy tym, że w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki do odstąpienia od ogólnej zasady odpowiedzialności strony za wynik sprawy. O ile bowiem wytaczając powództwo przed Sądem I instancji powód mógł tkwić w przekonaniu, że odczuwalne przez niego dolegliwości bólowe są wynikiem założenia protez i pozostawać w związku z zastosowanym leczeniem stomatologicznym, o tyle podtrzymując swe żądanie i składając apelację, pomimo kategorycznych wniosków wykluczających zasadność żądania pozwu, zawartych w odrębnych opiniach dwóch biegłych sądowych, powód winien był liczyć się z możliwością nałożenia na niego obowiązku zwrotu kosztów postępowania. Ponadto powód nie powołał się na zaistnienie okoliczności uzasadniających zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c., zaś z samego faktu odbywania przez powoda kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym, nie można wywnioskować, iż istnieją szczególne okoliczności, które uzasadniają odstąpienie od ogólnej reguły objętej art. 98 k.p.c.

W pkt 3 wyroku Sąd Okręgowy przyznał na rzecz adwokat K. K. kwotę 2.214 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu odwoławczym, którego wysokość obliczono na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie

oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, podwyższając tak wyczoną stawkę o należny podatek VAT.